

„ЮЖНОЦЕНТРАЛНО ДЪРЖАВНО ПРЕДПРИЯТИЕ” ДП – гр.СМОЛЯН

ТП „АКАД. НИКОЛАЙ ХАЙТОВ”

✉ 4890, с.Хвойна, ул.,*Кап. Петко Войвода*”№2, e-mail: dgsnikolayhaitov@ucdp-smolian.com

**ДОКЛАД И АНАЛИЗ НА РЕЗУЛТАТИТЕ ОТ ПРОВЕДЕНИЯ
МОНИТОРИНГ НА ТЕРИТОРИЯТА НА ТП ДГС “Акад. Николай
Хайтов”
ПРЕЗ 2020 година.**

Хвойна 2020

I .Доклад

1. Настоящото проучване е извършено в периода на месеци Януари-Декември 2020 година, във връзка с годишния мониторинг на горите с висока консервационна стойност/ГВСК/, за територията на ТП ДГС “Акад. Николай Хайтов” териториално поделение на Южно централно държавно предприятие "Смолян".

Инвентаризацията и мониторинга са направени съгласно - система за провеждане, мониторинг на биологичното разнообразие в горите с висока консервационна стойност на територията в ТП ДГС “Акад. Николай Хайтов”.

Разпределение на горските територии по земища и вид собственост

Землище	Обща площ на земищата	Горски територии държавна собственост	Горски територии общинска собственост	Горски територии частна собственост	Горски територии на други организации	Общо горски територии	В това число - залесена горска тееритория	Лесистост %
гр.Чепеларе	10619,7	368,2	439,4	9797,8	14,3	10619,7	10371,0	97,7
с. Хвойна	2686,0	1577,9	96,4	124,1	227,3	2025,7	1863,8	69,4
с. Павелско	5923,7	2974,0	1285,6	416,8	0,0	4676,4	4093,8	69,1
с. Малево	3863,0	2355,3	288,4	259,9	173,6	3077,2	2855,6	73,9
с. Орехово	5708,7	2742,7	258,1	285,3	1403,6	4689,7	4348,1	76,2
с. Забърдо	4484,2	524,9	207,1	231,3	2333,2	3296,5	3062,7	68,3
с. Зорница	1812,9	185,1	115,0	360,2	718,9	1379,2	1371,8	75,7
ОБЩО	35098,2	10728,1	2690,0	11475,4	4870,9	29764,4	27966,8	94,0

Релефът на ТП ДГС “Акад. Николай Хайтов” е с типичен планински характер, с големи превишения и много стръмни до урвести склонове, които се обуславят от добре развита и гъста хидрографска мрежа.

Северна и западна граница на стопанството са високите разклонения на част от рида “Чернатица”, а източната граница е Радюва планина. От върховете на тези два рида към долината на р.Чепеларска се спускат множество по-къси, със стръмни склонове ридове, образуващи тесни клисури, като тези по реките Ореховска, Забърдовска и Еркюприйска.

В преобладаващата си част стопанството е със силно пресечен терен, със стръмни до много стръмни склонове и била. Особено стръмни до урвести склонове има в долната част (от двете страни на р.Чепеларска). Само в басейните “Пашалийца”, “Карабаир” и “Добра вода” билата са разляти, а склоновете са по-полегати до наклонени.

Най - високата надморска височина на територията на ТП ДГС “Акад. Николай Хайтов” е връх Голям Персенк - 2095 м.н.в (подотдел 301 “а”), а най-ниската - 620 м.н.в (подотдел 167 “в”), там където р.Чепеларска излиза от района на стопанството. Голямата разлика в надморските височини (1475м) характеризира релефа, като планински и обуславя разнообразието в горскорастителното райониране на стопанството.

Разнообразието на релефа, почвените характеристики и климата обуславят значително биологично разнообразие. Горските екосистеми в района са ценни в икономически, екологичен

и социален аспект, тъй като поддържат богат растителен и животински свят и имат важни водорегулиращи, противоерозионни, рекреационни и естетически функции.

Основната част от горите на територията на ТП ДГС “Акад. Николай Хайтов” са включени в различните категории ВКС. В някои случаи един и същи подотдел попада в повече от една консервационна стойност. Това прави гората в този подотдел особено значима за поддържане и повишаване на всички идентифицирани консервационни стойности. В такива случаи се прилагат препоръките и ограниченията за стопанисване и мониторинг, които имат най-строг режим по отношение на прилагането на горскостопанските дейности.

За всички категории ВКС се прилага годишен мониторинг, състоящ се в периодични теренни наблюдения и съпровождащ анализ за вида гора, проследяващ промените в биологичното разнообразие, осъществяващо се чрез събиране, обработка и съхранение на данните.

Разработени са формуляри за различните /ГВКС - ВКС 1.2,1.3/ за теренно попълване от лесовъдския състав, като част от тях са със снимки за по-доброто подразбиране на растителните и животинските видове с консервационна стойност за територията на стопанството.

При подготовка на лесовъдските досиета за насаждения включени за ползване през 2019 г. или маркирани за ползване през следващите години, се отразяват ГВКС попадащи в съответния обект, като в следствие на терен служителите на ТП ДГС “Акад. Николай Хайтов”, следят за правилното прилагане на мерките за опазване на съответното ВКС, и за видовете местообитания.

През изминалата 2020 година на територията на ТП ДГС “Акад. Николай Хайтов” са извършени горскостопански дейности, съобразно предвижданията на действащият Лесоустройствен проект/Горскостопански план/(изд.2017г), както следва:

1. Отгледни сечи върху площ от **134** ха., няма извършено отглеждане на млади насаждения без материален добив;
2. Възобновителни сечи върху площ от **185** ха;
3. Маркиране на насаждения, предвидени ;за ползване по ЛУП и включени в Лесосечен фонд за 2021 г.;
4. Текущи ремонти по поддръжка проходимостта на горските автомобилни пътища върху цялата територия на ТП ДГС “Акад. Николай Хайтов”.
5. Осъществено ползването на дървесина през 2020 г. е в размер на **17 555 м³** лежача маса.
6. През 2020 г. са издадени общо **4** броя позволителни за ползване на недървесни горски продукти, включващи лечебни растения.
7. През 2020 г. не са издавани позволителни за паша на домашни животни.

Извършено е теренно обследване на съобществата, насажденията в тях са в добро здравословно състояние.

През 2020 година на територията на ТП ДГС “Акад. Николай Хайтов”, не са използвани препарати за растителна защита.

В териториалния обхват на ТП ДГС “Акад. Николай Хайтов” през 2020 година има регистрирани два горски пожара на обща площ 6 дка. без нанесени материални щети.

Горите с висока консервационна стойност /ГВКС/ за 2020 година са в много добро здравословно състояние, дължащо се на опита и прилагането на полезните практики с цел поддържане и стопанисване на добри гори.

ТП ДГС “Акад. Николай Хайтов” има добра комуникация с местните общности във връзка с изпълнение на горско стопанските мероприятия и по отношение

стопанисване на горите.

През периода на проучването са извършени наблюдения и има попълнени формуляри за:

ВКС 1.2 Застрашени, изчезващи и ендемични видове

1. Родопски Силивряк (*Haberlea rhodopensis*)
2. Благороден елен (*Cervus Elaphus*)
3. Вълк (*Canis Lupus*)
4. Дива Коза (*Rupicapra Rupicapra*)
5. Сърна (*Capreolus Capreolus*)
6. Кафява Мечка (*Ursus Arctus*)
7. Глухар (*Tetrao urugalis*)
8. Лещарка (*Tetrastes bonasia*)

ВКС 1.3 Критични концентрации на видове

1. *Глухар (Tetrao urugalis]*
2. *Благороден елен (Cervus Elaphus)*

ВКС-3 Горски територии, представляващи редки, застрашени или изчезващи екосистеми, или съдържащи се в такива.

1. G3.16 – Моногамни гори на обикновена ела (*Abies alba*)
2. G1.66 – Букови гори, разположени на варовикови терени. (*Fagus sylvatica*)
3. G4.6 – Смесени широколистно-иглолистни гори.
4. G3.56 – Гори от Черен бор с реликтен характер.

II . Анализ

Анализирайки данните от извършеното проучване в периода месеци Януари-Декември, 2020 г., в изпълнение на ежегодния мониторинг на биологичното разнообразие на ГВКС и прилагане принципите на устойчивото използване на биологичните ресурси и опазването на биоразнообразието в териториалния обхват на ТП ДГС “Акад. Николай Хайтов” резултатите показват, че не са констатирани пропуски и нарушения по стопанисване на горите попадащи в гори с висока консервационна стойност.

Анализирайки Данните от попълнените формуляри се установява, че:

- по ВКС 1.2 – концентрацията на Дивата коза се е увеличила значително. При останалите видове не се наблюдават нарушения и безпокойство.
- По ВКС 1.3 – При глухаря и Благородния елен не се наблюдават безпокойство и нарушения.
- По ВКС 3 – Горските територии са в общо добро състояние с наличие на единично пръснати изсъхнали дървета.

Прилаганите лесовъдски системи и дейности в горите с висока консервационна стойност, благоприятстват за осигуряването на основните функции, като социално-хигиенни, защитно-водохранни, противопожарни и здравно украсни функции.

Състоянието на възобновяването в горите с висока консервационна стойност е много добро, което е резултат на добрите лесовъдски практики прилагани се в горските територии в обхвата на ТП ДГС “Акад. Николай Хайтов”, чрез съчетание и спазване на основни лесовъдски принципи при извеждане на сечите и действащата нормативна уредба.

Биоразнообразието, устойчивостта на екосистемите и многофункционалното

управление и стопанисване на горските територии в обхвата на стопанството, са приоритет за работещите в ТП ДГС “Акад. Николай Хайтов”, въпреки негативното влияние и изменение на климата.

Управлението и поддържането на ГВКС се насърчава и популяризира чрез местни кампании и срещи с населението на които се обсъждани въпроси за устойчиво ползване на горите, свързани с опита и прилагане на полезни практики от колектива в горските територии от обхвата на ТП ДГС “Акад. Николай Хайтов”.

Проведени са срещи с кметовете на населените места и председателите на ловните дружинки на територията на ТП ДГС “Акад. Николай Хайтов” за социалното въздействие от прилагането на принципите и управлението със съответните стандарти за устойчиво стопанисване на горите.

В резултат на водената политика и осъществена практика в горските територии, извършеният мониторинг показва, че ТП ДГС “Акад. Николай Хайтов” приключва 2020 г. с добър екологичен, социален и финансов резултат. Появилите се затруднения за цялостното изпълнение на годишния план за ползване на дървесина и финансовия план на стопанството, се дължат на възникналата епидемия от болеста Covid 19. Която предизвика затруднения в работата на дърводобивните фирми.

В социално-икономически аспект се наблюдава постоянно намаляване на работна ръка за осъществяване на дейностите в горите и увеличаване на потока от туристи, което увеличава изискванията към естетическата стойност на горите на стопанството.

Директор на
ТП ДГС “Акад. Николай Хайтов”:

.....П.....
/инж.Борис Къдрински/